

I tangihia e Korimete nga pariri i mahi ai tona iwi me nga papa o o ratou whare—te papa o te whare o tona papa, te Kai-kauwhau pae-ra-uta me te papa o te whare-ura i akona ai ia, i whakaako ai te Kai-whakaako pae-ra-uta. Tenei ana kupu mo tona kura mahita.

TE KAI-WHAKAAKO PAE-RA-UTA.

I te taha o te taiapa kua parori, e tika ra i te taha o te ara,
I kowhera ai nga puawai hua-kore o nga tumatakuru—
I reira, i tona ²whare turituri, he tohunga ki te whakahaere,
I whakaako ai i tana kura iti te kai-whakaako ¹pae-ra-uta.
He tangata taikaha, he taimaaro ki te titiro atu—
I tino mohio au ki a ia, a ³i mohiotia e nga tamariki whakarere kura;
Na te ahua o tona mata i te ata i mohio ai
Nga tamariki ki ⁴nga aitua o taua ra, a wiri ana ratou;
Kata ngehengehe ana ratou, ⁵he kata maminga,
Ki ana nukarau, he maha hoki ana nukarau;
Kohimuhimu ana ratou, a huri noa,
Whakaatu ana he rongu kino ina ⁶konokono tona rae.
Otiia he tangata aroha ia, a me he mea he taikaha;
Na tona aroha ki te matauranga tona he.
I mohiotia ia e te katoa he tangata matau;
He tohunga ki te tuhituhi, ki te whika;
I mohio ia ki te ruuri whenua, ki te tatau i nga po;
A, e ai te korero, i taea e ia te titiro te ranea o te kaaho.
Mo te tautohe, e, hinga iho ⁶te minita i a ia,
No te mea ahakoa ia hinga ⁷ka totohe tonu;
I ana kupu matau, kupu roroa, kupu haruru-nui
Miharo tonu, whakama tonu, ona hoa pae-ra-uta;
Ae, whakana tonu, miharo tonu ratou
Ki te ranea rawa o nga kai o tona mahunga iti.
Aue! kua memeha ra tona ingoa; a ko te wahi pu
I hau nei ona rongu ⁸kua warewaretia.

NGA WHAKAMARAMA.

(Explanatory notes.)

¹Pae-ra-uta.—Noho i nga kainga ririki; kaore i tata ki nga taone nui, ki te huihuinga o te tangata.

²Whare turituri.—I te tutu o nga tamariki.

³I mohiotia.—No te mea i whiua ratou mo te oma i te kura.

⁴Nga aitua.—I te puku kino o te ahua o te kai-whakaako i te ata ka mohio nga tamariki ka whiua ratou i te roanga o te ra.

⁵He kata maminga.—Ahakoa kahore nga tamariki i hiahia ki te kata, i to ratou wehi kei kino te kai-whakaako ki a ratou ka whakatau noa ratou ki te kata.

⁶Te minita.—Ko te kai-kauwhau pae-ra-uta tenei i korerotia ra i te Nama 35.

⁷Ka totohe tonu.—Kua tutaki koutou ki etahi tangata puku tohetoe. Kei te mohio au ki tetahi tangata i rite rawa ki te kai-whakaako pae-ra-uta, he Momona taua tangata. Ahakoa kaore te korero i pa ki a ia ka uru he kupu mana, a, ahakoa tino marama tona hinga ka totohe tonu ia, ka nukuhia atu tana totohe.

⁸Kua warewaretia.—Rite rawa nga korero a Korimete mo tetahi hapu Maori e tika ana kia kiia kua ngaro a ko te wahi i tukituki ai o ratou rongu kua warewaretia. He hapu kaha i ona ra, he hapu toa, he hapu rangatira, a i te wa o te riri Hauhau he hapu piri-pono. I te whawhai ki Uropi he mokopuna a ratou i hinga a e tiraha mai ra i te whenua. Na te mana o to ratou rangatira i kore ai nga whenua o nga Hauhau i murua e te Kawanatanga. I nga mahi a te Kooti Whenua Maori kua riro